

Nr 126.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1931/1932 för viss personal inom den civila statsförvaltningen; given Stockholms slott den 20 februari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 20 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler departementschefen, statsrådet Hamrin, frågan om beredande åt viss personal inom den civila statsförvaltningen av tillfällig löneförbättring under budgetåret 1931/1932 samt anför därvid följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1931. 1 saml. 108 häft. (Nr 126.)

Den tillfälliga
löneförbättringens all-
männa ka-
raktär.

Syftet med den tillfälliga löneförbättring, som för år 1919 och därefter beretts befattningshavare vid icke nyreglerade verk, har varit att kompensera den ökning i levnadskostnaderna, som intill tiden för världskrigets utbrott, d. v. s. mitten av år 1914, ägt rum från den tid räknat, vars prisnivå varit grundläggande för de därförut verkställda löneregleringarna för respektive verk. Vid de löneregleringar, som under senare åren kommit till stånd, hava däremot lönerna för de personalgrupper, som därav berörts, bestämts med hänsyn till det prisläge, som, under förutsättning att normala förhållanden hade förelegat, skulle hava varit rådande i början av 1920-talet. Härjämte hava för befattningshavare vid såväl nyreglerade som icke nyreglerade verk tillkommit särskilda, av prisstegringen under kristiden föranledda dyrtidstillägg, och för att åstadkomma en utjämning av den olikhet, som till följd av tillämpningen av nyssnämnda skilda principer måste uppstå med avseende å lönernas storlek vid nyreglerade och icke nyreglerade verk, i det att vid de förra lönerna hänföra sig till en högre prisnivå än vid de senare, gäller en viss reduktion av dyrtidstilläggen till befattningshavare med nyreglerade löner.

Tillfällig
löneförbättring under
budgetåret
1930/1931.

I proposition den 31 januari 1930, nr 67, förelade Kungl. Maj:t riksdagen förslag angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1930/1931 för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

I särskilda skrivelser nr 147, 220 och 326 anmälde riksdagen sina i anledning av nämnda proposition fattade beslut.

I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 13 juni 1930 kungörelse (nr 241) angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1930/1931 för viss personal inom den civila statsförvaltningen. Jämlikt denna kungörelse skall tillfällig löneförbättring utgå dels vid befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt de vid kungörelsen fogade tabeller I och II, dels ock vid befattningar, icke uppförda å ordinarie stat, inom de förvaltningsgrenar, vid vilka tillfällig löneförbättring sålunda medgivits för ordinarie personal. I fråga om bestämmelserna för den tillfälliga löneförbättringen hänvisas till kungörelsen.

Tillfällig
löneförbättring under
budgetåret
1931/1932.

I den till innevarande års riksdag avlåtna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring under budgetåret 1931/1932 å riksstaten för nämnda budgetår såsom extra förslagsanslag under andra, fjärde, femte, åttonde, nionde och tionde huvudtitlarna beräkna vissa angivna belopp.

Det förslag till tillfällig löneförbättring under budgetåret 1931/1932 för olika grupper av befattningshavare å ordinarie stat, jag nu går att

framlägga, har jag låtit sammanfatta i två tabeller (Tabell I och II), vilka torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärendet. Förslaget ansluter sig till vad som gäller för innevarande budgetår, dock med följande ändringar.

Förut i dag har jag vid anmälan av frågan om beredande av provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst förordnat, att bland de å dyraste orter stationerade befattningshavare med oreglerad avlöning viss fögderipersonal, registratorn på övergångsstat i försäkringsinspektionen ävensom en i Stockholm bosatt fattigvårdskonsulent — tillhoppa sex personer — tillerkännes dyrortstillägg i form av en procentuell höjning av den till dem utgående tillfälliga löneförbättringen. Med utgångspunkt från den av mig i nämnda sammanhang föreslagna förhöjningen av tjugoprocent anser jag löneförbättringen böra för ifrågavarande befattningshavare upptagas med härefter angivna belopp, nämligen för vardera av landsfogdarna i Stockholms och Norrbottens län med 1,440 kronor, för häradsskrivaren i Luleå fögderi med 1,020 kronor, för landsfiskalen i Kiruna distrikt med 900 kronor, för registratorn i försäkringsinspektionen med 1,080 kronor samt för den statens fattigvårdskonsulent,¹ som är bosatt i Stockholm, med 1,200 kronor. Beloppen torde böra fördelas på lön och tjänstgöringspenningar efter samma förhållande som nuvarande löneförbättring.

Vid anmälan denna dag av proposition angående anslag för budgetåret 1931/1932 till undervisningsanstalterna för sjöfart har chefen för handelsdepartementet föreslagit, att rektorer och lärare vid navigations-skolorna, i avvaktan på lönereglering för personalen vid undervisningsanstalterna i allmänhet, beredes löneförhöjning genom ökning av dem tillkommande tillfällig löneförbättring. De i tabell I införda beloppen för rektor, lektor och adjunkt vid navigationsskolorna hava sålunda upptagits i överensstämmelse med vad av chefen för handelsdepartementet angivits. På sätt denne föreslagit, bör beträffande sådan rektor, lektor eller adjunkt vid navigationsskola, som redan vid tiden för ikraftträdandet av den nya staten för navigationsskolorna innehar ordinarie befattning vid sådan skola, såsom villkor för rätten att komma i åtnjutande av förhöjd tillfällig löneförbättring gälla, att vederbörande underkastar sig skyldighet att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, vid en möjligen inträdande förändrad organisation av undervisningsanstalterna för sjöfart ävensom eljest, då Kungl. Maj:t med hänsyn till undervisningens behov prövar så nödigt, låta sig förflyttas till annan befattning inom området för samma undervisningsväsende, dock att befattningshavare, som varder förflyttad till annan ort, skall vara berättigad att av statsverket erhålla skälig ersättning för flytt

¹ I likhet med övriga fattigvårdskonsulenter uppförd å extra stat.

ningskostnad till det belopp, Kungl. Maj:t för varje särskilt fall bestämmer.

Slutligen bör i tabell II iakttagas, att numera endast en av de i den för innevarande budgetår gällande motsvarande tabellen upptagna två landsfiskalerna å övergångsstat kvarstår i tjänst.

Närmare
föreskrifter
rörande till-
fällig löne-
förbättring.

I fråga om de närmare föreskrifterna rörande den tillfälliga löneförbättringen tillstyrker jag, att samma bestämmelser, som i sådant avseende gälla för innevarande budgetår, skola äga tillämpning jämväl för budgetåret 1931/1932. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med de hittills gällande bestämmelserna utfärda föreskrifter rörande den tillfälliga löneförbättringen.

Kostnads-
beräkning.

Beträffande kostnaderna för den tillfälliga löneförbättringen för budgetåret 1931/1932 återopar jag de vid anmälan för Kungl. Maj:t den 3 januari 1931 av för flera huvudtitlar gemensamma frågor omnämnda överslagsberäkningarna. Enligt dessa beräkningar böra de särskilda anslagen under de olika huvudtitlarna för tillfällig löneförbättring för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare under nämnda budgetår upptagas med följande belopp, nämligen:

Andra huvudtiteln	kronor	1,700
Fjärde	»	»	8,000
Femte	»	»	523,000
Ättonde	»	»	2,100,000
Nionde	»	»	55,225
Tionde	»	»	65,000.

Kostnaderna för tillfällig löneförbättring åt befattningshavare, såväl ordinarie som extra, hos flottans pensionskassa samt åt den å övergångsstat hos försäkringsinspektionen anställde registratorn torde liksom under innevarande budgetår böra utgå av de medel, av vilka pensionskassans och försäkringsinspektionens omkostnader i övrigt bestridas. Vidare torde, såsom chefen för jordbruksdepartementet vid anmälan i 1931 års statsverksproposition av frågan om anslag till stuteriväsendet (nionde huvudtiteln, sid. 96) föreslagit, kostnaden för tillfällig löneförbättring till den å övergångsstat uppförde läkaren vid Strömsholms hingstdepå böra utgå av anslagsposten till avlöningar till tjänstemän vid hingstdepåerna och stuteriet, varigenom nämnda kostnad kommer att i likhet med övriga utgifter för stuteriväsendet bestridas av totalisatormedel.

Departement-
schefens
hemställan.

Under återopande av vad jag i ärendet anfört, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

de/s medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1931/1932 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen en-

ligt förut omförmälda tabeller (Tabell I och II); dock att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat med undantag av den i tabell II upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1931/1932 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, med iakttagande vad angår fattigvårdskonsulenten i Stockholm av vad av mig i det föregående anförts; samt

att beträffande sådan rektor, lektor eller adjunkt vid navigationsskola, som redan vid tiden för ikraftträdande den 1 juli 1931 av ny stat för navigationsskolorna innehar ordinarie befattning vid sådan skola, skall såsom villkor för rätten att komma i åtnjutande av förhöjd tillfällig löneförbättring gälla, att vederbörande underkastar sig skyldighet att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, vid en möjligen inträdande förändrad organisation av undervisningsanstalterna för sjöfart ävensom eljest, då Kungl. Maj:t med hänsyn till undervisningens behov prövar så nödigt, låta sig förflyttas till annan befattning inom området för samma undervisningsväsende, dock att befattningshavare, som varder förflyttad till annan ort, skall vara berättigad att av statsverket erhålla skälig ersättning för flyttningskostnad till det belopp, Kungl. Maj:t för varje särskilt fall bestämmer;

dels till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1931/1932 såsom extra förslagsanslag anvisa

under andra huvudtiteln	kronor	1,700
» fjärde »	»	8,000
» femte »	»	523,000
» åttonde »	»	2,100,000
» nionde »	»	55,225
» tionde »	»	65,000;

dels ock förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring skola i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos flottans pensionskassa och försäkringsinspektionen utgå av medel, av vilka pensionskassans och försäkringsinspektionens omkostnader i övrigt bestridas, samt i vad angår den å övergångsstat uppförde läkaren vid Strömsholms hingstdepå utgå av de för avlöningar till tjänstemän vid hingstdepåerna och stuteriet anvisade medel.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställdan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.

Tabell I
rörande
tillfällig löneförbättring

för vissa grupper av befattningshavare

å ordinarie stat

budgetåret 1931/1932.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium, tekniskt läroverk och statens blind- undervisningsanstalter.				
Rektor, utom vid förskolan för blinda i Växjö och vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:				
Manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1,000 700 + 300
Kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Lektor, manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1,000 700 + 300
» kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Adjunkt samt rektor vid förskolan för blinda i Växjö och vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:				
Manlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Kvinnlig, ävensom ämneslärarinna vid allmänt läroverk, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter åtnjuter samma avlöning som kvinnlig adjunkt ...	550 350 + 200	650 425 + 225	750 500 + 250	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna vid allmänt läroverk	470 295 + 175	550 350 + 200	650 425 + 225	700 475 + 225
Vid högre lärarinneseminariet.				
Ämneslärarinna, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter åtnjuter samma avlöning som kvinnlig adjunkt	—	—	—	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna	—	—	—	750 500 + 250
Övningsskollärare, manlig	—	—	—	800 525 + 275
» kvinnlig	—	—	—	700 475 + 225
Lärare i teckning, manlig	—	—	—	650
» » » kvinnlig	—	—	—	575
Lärarinna i gymnastik	—	—	—	400
Lärare i musik, manlig	—	—	—	425
» » » kvinnlig	—	—	—	375
Lärarinna i handarbete	—	—	—	500
Vid statens skolköksseminarium och hushållsskola.				
Biträdande föreståndarinna	—	—	—	750 500 + 250

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Annán lärarinna i hushållsgöromål.....	—	—	—	550
Lärarinna i handarbete	—	—	—	450
Vid de högre allmänna läroverken.				
Teckningslärare, manlig	300	350	400	450
» kvinnlig	270	310	355	400
Gymnastiklärare	420	490	560	625
Musiklärare	300	350	400	450
Vid realskolorna.				
Adjunkt, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunktsbefattning vid allmänt läroverk	600	600	600	600
Ämneslärarinna, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunktsbefattning vid allmänt läroverk	500	500	500	500
Teckningslärare, manlig	200	240	270	300
» kvinnlig	170	200	230	250
Gymnastiklärare, manlig	250	290	330	375
» kvinnlig	210	250	290	325
Musiklärare, manlig.....	170	200	230	250
» kvinnlig	150	175	200	225
Lärarinna i kvinnligt handarbete.....	90	100	110	125
Vid folkskoleseminarierna.				
Övningsskollärare, manlig	530	620	710	800
» kvinnlig	470	550	650	700
Lärare i teckning vid dubbelseminarium:				
Manlig.....	530	620	710	800
Kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i teckning vid enkelseminarium:				
Manlig.....	315	365	415	475
Kvinnlig	280	325	370	425
Lärare i musik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ort s g r u p p			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Lärare i gymnastik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i manlig slöjd	485	565	645	725
Lärarinna i kvinnlig slöjd	340	390	440	500
» » » » vid manligt seminariums övningsskola	250	290	330	375
Lärarinna i hushållsgöromål	340	390	440	500
Lärare i trädgårdsskötsel, manlig ... {	400	465	530	600
» » » » kvinnlig ... {	275 + 125	300 + 165	330 + 200	400 + 200
» » » » » {	340	390	440	500
» » » » » {	215 + 125	250 + 140	275 + 165	300 + 200
Vid statens småskoleseminarier i Ha-				
paranda, Murjek och Lycksele.				
Rector, manlig	—	—	—	800
» kvinnlig	—	—	—	525 + 275
Ämneslärare, manlig	—	—	—	700
» kvinnlig	—	—	—	475 + 225
Ämneslärare, manlig	—	—	—	800
» kvinnlig	—	—	—	525 + 275
Övningsskollärare, kvinnlig	—	—	—	700
» » » » » {	—	—	—	475 + 225
Skolköksföreståndarinna i Murjek och {	—	—	—	450
Lycksele	—	—	—	300 + 150
Vid folkskolinspektionen.				
Folkskolinspektör	700	800	900	1,000
» » » » » {	475 + 225	525 + 275	600 + 300	700 + 300
Vid blindundervisningsanstalterna.				
Ämneslärare	530	620	710	800
» » » » » {	355 + 175	410 + 210	475 + 235	525 + 275
Första lärarinna	500	580	660	750
» » » » » {	325 + 175	390 + 190	440 + 220	500 + 250
Lärarinna	470	550	650	700
» » » » » {	295 + 175	350 + 200	425 + 225	475 + 225
Arbetslärare	485	565	645	725
» » » » » {	325 + 160	380 + 185	445 + 200	500 + 225
Handarbetslärarinna	400	465	530	600
Slöjdlärarinna	400	465	530	600

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Or t s g r u p p			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Lärlarinna i hushållsgöromål.....	400	465	530	600
Musiklärare	420	490	560	625
»	—	—	—	² 150
Gymnastiklärare	280	325	370	425
Vid skeppsgosseskolorna.				
Rector.....	—	—	800	—
	—	—	525 + 275	—
Vid sjökrigsskolan.				
Lektor.....	—	—	—	1,000
	—	—	—	700 + 300
Vid veterinärläkningen i Skara.				
Föreståndare, lektor	—	800	—	—
	—	525 + 275	—	—
Vid navigationsskolorna.				
Rector.....	—	—	1,800	1,400
	—	—	1,200 + 600	900 + 500
Lektor.....	—	—	—	1,000
	—	—	—	650 + 350
Adjunkt i Härnösand	—	—	—	2,000
	—	—	—	1,300 + 700
» å övriga orter	—	—	1,900	1,700
	—	—	1,250 + 650	1,150 + 550

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

² Beloppet utgör arvode.

Tabell II
rörande
tillfällig löneförbättring
för vissa grupper av befattningshavare
å ordinarie stat
budgetåret 1931/1932.

Andra huvudtiteln.	Avlöningstillägg, för år räknat			
	Lön Kronor	Tjänst- görings- penningar Kronor	Arvode Kronor	Summa Kronor
Avlöning till å äldre stat kvarstående auditör.				
1 auditör vid flottans station i Karlskrona	600	300	—	900
Fängvårdsstaten.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 kokerska	125	75	—	200
3 kokerskor.....	375	225	—	600
Fjärde huvudtiteln.				
Skeppsgosseskolorna.				
1 ordinarie ämneslärare	400	200	—	600
7 dito	2,800	1,400	—	4,200
1 extra ordinarie ämneslärare	—	—	450	450
3 dito	—	—	1,350	1,350
<i>Övergångsstat.</i>				
1 ordinarie ämneslärare	400	200	—	600
Femte huvudtiteln.				
Överståthållarämbetet.				
överståthållaren	4,000	—	—	4,000
underståthållaren	2,400	1,200	—	3,600
Landsstaten.				
<i>Fögderiförvaltningarna.</i>				
1 landsfogde i Stockholms län	960	480	—	1,440
1 dito i Norrbottens län	960	480	—	1,440
1 dito i annat län	800	400	—	1,200
21 landsfogdar » » »	16,800	8,400	—	25,200
1 häradsskrivare i Luleå fögderi	660	360	—	1,020
1 dito i annat fögderi.....	550	300	—	850
117 dito » » »	64,350	35,100	—	99,450
1 landsfiskal i Kiruna distrikt.....	540	360	—	900
1 dito i annat distrikt	450	300	—	750
487 landsfiskaler » » »	219,150	146,100	—	365,250
<i>Övergångsstat.</i>				
1 lanträntmästare	500	300	—	800
1 dito	500	300	—	800
1 landsfiskal	450	300	—	750

	Avlöningstillägg, för år räknat			
	Lön Kronor	Tjänst- görings- penningar Kronor	Arvode Kronor	Summa Kronor
Åttonde huvudtiteln.				
Arkivdepån i Visby.				
1 föreståndare	—	—	300	300
Nionde huvudtiteln.				
Lantbruksinstitutet.				
Alnarp: 1 professor	700	300	—	1,000
8 professorer	5,600	2,400	—	8,000
1 laborator	600	300	—	900
Ultuna: 1 professor	700	300	—	1,000
7 professorer	4,900	2,100	—	7,000
Hingstdepåerna.				
Övergångsstat.				
Strömsholms hingstdepå:				
1 läkare	—	—	175	175
Lantmäteristaten.				
Övergångsstat.				
1 överlantmätare (i Gotlands län)	700	300	—	1,000
1 assistent	550	300	—	850
4 assistenter	2,200	1,200	—	3,400
Tionde huvudtiteln.				
Försäkringsinspektionen.				
Övergångsstat.				
1 registrator	720	360	—	1,080
Befrämjande i allmänhet av hemslöjden.				
1 instruktör i hemslöjd	500	—	—	500
Elfte huvudtiteln.				
Flottans pensionskassa.				
1 kamrerare	600	300	—	900
1 kassör	600	300	—	900
1 förste revisor	600	300	—	900
1 andre revisor	450	300	—	750
1 assistent	300	200	—	500